

Obrácený efekt: Rubl prudce roste navzdory sankcím a hrozbě „defaultu“

Ilustrační foto

7. dubna 2022 - 10:30

Co způsobilo její posílení tváří v tvář sankcím? Včasná opatření.

Začátkem března se rubl propadl o 40 % na 139 za dolar. V polovině měsíce se však začala vzpamatovávat, a to i přesto, že sankce nadále platí. „**V druhé polovině března ruská měna prokázala neuvěřitelnou stabilitu v současném prostředí a dokázala téměř plně vyhrát nedávné oslabení vůči americkému dolaru a euru,**“ říká Vitalij Manžos, senior manažer investiční společnosti Algo Capital.

Analytik uvádí několik důvodů pro takovou dynamiku. V první řadě zavedení ochranné provize za nákup dolarů a eur na burze ve výši 12 %. Toto opatření samo o sobě učinilo spekulativní nákupy ve střednědobém horizontu zbytečné. Z devizového trhu přes noc tak opatření „vyhnało“ vrstvu kupců, spekulantů.

Druhým klíčovým faktorem udržitelnosti je současný zákaz prodeje aktiv v rublech nerezidenty. Kromě toho byl pozastaven nákup cizí měny na domácím trhu v rámci rozpočtového pravidla. Za takových podmínek obnovení kdysi účinné normy na prodej 80 % devizových příjmů na domácím trhu exportéry silně tlačí dolar dolů.

Povinná konverze devizových příjmů exportérů, stejně jako zvýšená provize za směnné transakce pro jednotlivce, bude mít vliv na rubl až do září. Podle finančního analytika Artema Zvezdina to může dát ruské měně příležitost prosadit se v koridoru 80-75 za dolar.

Sankce "díra"

Silnou podporou rublu tváří v tvář tlaku sankcí je pokračující prodej ruského plynu. A kromě toho, rozhodnutí prezidenta vyměnit to za rubly s otevřením účtů zahraničními partnery z nepřátelských zemí v Gazprombank, upozorňuje Valerij Polchovskij, senior analytik Forex Club Group.

Západní importéři vyšli vstříc a aktualizované podmínky napůl obměkčili, nicméně mechanismem zavedeným 1. dubna je právě prodej plynu za rubly. "Gazprom" přijímá ruskou měnu, i když podle poněkud matoucího schématu pro protistrany. Platba (splnění smlouvy) se považuje za provedenou, když jsou na účty Gazpromu obdrženy rubly. Veškeré přeměny jsou interní pro Gazprombank a žádným způsobem se netýkají zahraničních kupců.

Neschopnost opustit ruské energetické zdroje se podle amerických médií stala „obrovskou dírou v sankcích“ uvalených koalicí spojenců USA a výrazně posílila rubl.

„Několik evropských zemí nadále nakupuje ruský plyn, protože jsou na něm silně závislé a není dostatek alternativních dodavatelů. Přidejte k tomu růst cen ropy a zemního plynu, stejně jako stabilitu obchodních vztahů Ruska s dalšími velkými ekonomikami, jako je např. Čína a Indie . V důsledku toho

bude neustávat příliv cizí měny do Ruska To přispělo k posílení rublu,“ vysvětluje posluchačům americká rozhlasová stanice NPR.

V kontextu těžké energetické krize, zrychlení inflace, zavírání továren a zemědělských podniků je naprosto zřejmé, že Západ si nemůže dovolit žádné ropné a plynové embargo. Závislost na ruských energetických zdrojích je příliš velká.

Zcela ignorováno

Mezitím tlak na Rusko sílí. Spojené státy tedy 6. dubna uvalily blokační sankce na systémově důležité banky – Sberbank a Alfa-Bank.

„Uložené sankce nebudou mít významný dopad na práci banky a nijak neovlivní obsluhu Rusům, protože systém se již přizpůsobil dříve zavedeným omezením,“ uvedla Sberbank.

„Co to znamená? Obecně nic,“ uvedla Alfa-Bank v prohlášení. **„Na Rusko bylo uvaleno již 8257 sankcí. Dříve jsme se toho báli, ale nyní fungujeme jako obvykle. Služby pro právnické osoby fungují jako obvykle a provádíme platby v rublech a dalších měnách, s výjimkou dolarů a eur. Dočasně také pozastavujeme vyrovnání s protistranami ze Spojených států.“**

Ruská měna na sankce zareagovala nepředvídatelně: Na moskevské burze pokračovala ve svém stabilním růstu vůči dolaru a euru. Poprvé od 23. února dolar klesl pod 80 rublů, euro - pod 87.

Zajímavé je, že ruská měna ignorovala hrozbu formálního „defaultu“ úplně stejným způsobem. Ministerstvo financí Ruska již dříve oznámilo první splatné závazky v rublech ze suverénních eurobondů zahraničním držitelům za 649,2 milionu dolarů. Dříve americké ministerstvo financí zakázalo rublové platby za ruský státní dluh v amerických bankách.

Podle mluvčího ministerstva financí USA si **„Rusko musí vybrat mezi vyčerpáním svých zbývajících cenných dolarových rezerv, použitím nových dolarových příjmů nebo selháním.“** Pozice ruského ministerstva financí je ale tvrdá: přepočten na cizí měnu nebude vrácen, dokud země nezíská znovu přístup ke zmrazeným devizovým účtům.

Analytici se přiklánějí k názoru, že trh již uvedl do kurzu všechny možné scénáře: Jak posílení sankcí, tak nárůst počtu ruských bank odpojených od systému SWIFT, stejně jako odmítnutí držitelů ruských eurobondů přijímat kuponové platby v rublech.

Sankce ničí globální ekonomiku

Co bude dál

Střednědobé prognózy týkající se stability ruské měny se však velmi liší. Události se vyvíjejí nepředvídatelně.

„Odpojování stále více bank od SWIFTu komplikuje proces mezinárodních převodů a může vést ke snížení přílivu zahraničních peněz do země, což je pro rubl negativní. A zmrazení částí zlata a deviz centrální banky rezervy omezují schopnost regulátora podporovat národní měnu,“ říká Roman Čechuškov, vedoucí investiční analytické banky „Renaissance Credit“.

Pokud bude současná situace na trhu a možnost nerezidentů stáhnout se z ruských aktiv přetrvávat, bude podle expertů organizace kurz dolaru v horizontu tří měsíců činit 105-115 rublů. Pokud geopolitický tlak slábne a devizové zisky se na trhu nadále prodávají nad rámec toho, co je nutné k zajištění platby za dovoz, možný rozsah kotací je 80–105 rublů za dolar. Zpřísnění sankcí je stále schopné vytlačit ruskou měnu k úrovním 120-150 za dolar, uvádí společnost Renaissance Credit.

Podle Michaila Chačaturjana, docenta katedry managementu a inovací na Finanční univerzitě při vládě RF, se kurz po dobu dvou nebo tří měsíců bude pohybovat v rozmezí 82-85 rublů za dolar a 91-94 za euro. V budoucnu však může být zákaz účasti zahraničních hráčů na obchodování s měnami zrušen: 85–87 rublů za dolar a 94–96 rublů za euro. A v horizontu šesti měsíců – devíti měsíců je rubl schopen vrátit se na úroveň ze začátku roku 2022 – 77-79 za dolar a 81-85 za euro.